

بر پایه برآورد بانک مرکزی

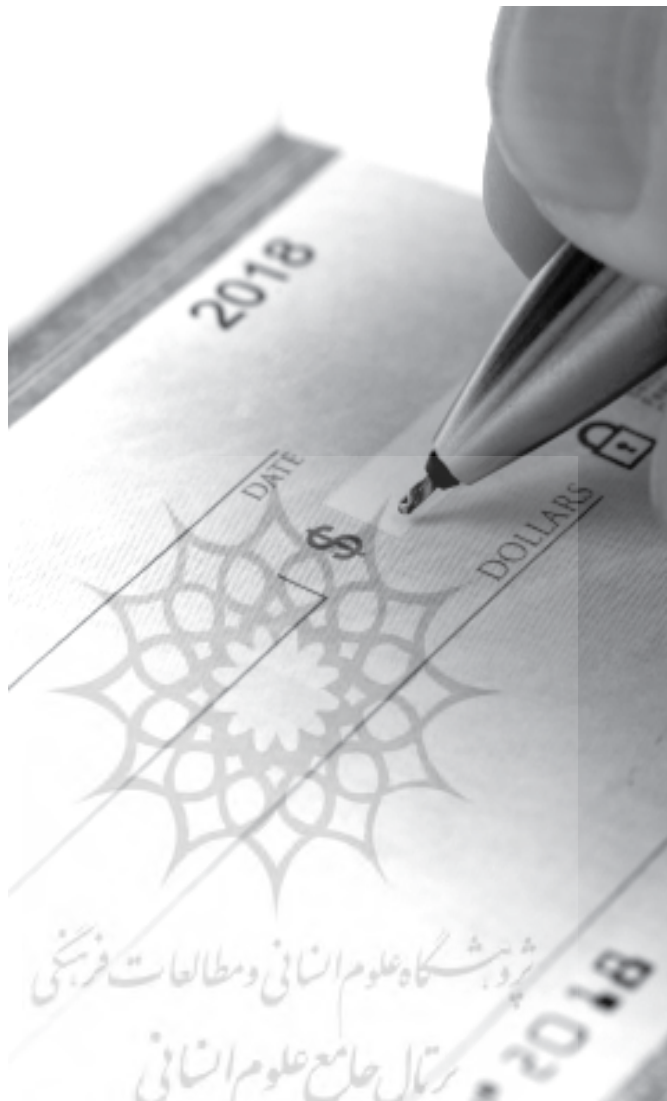
۲۳ میلیارد دلار چک برگشتی

تحلیل آماری بانک مرکزی نشان می‌دهد که میانگین ارزش چک‌های دست‌به‌دست شده در سال پیش ۹ میلیون و ۷۵۰ هزار فقره و ۳۳ درصد بیشتر از میانگین سال ۱۳۸۷ بوده است. اگر تعداد چک‌های دست‌به‌دست شده را، آنطور که کارشناسان ارزیابی می‌کنند شاخصی برای اعتماد بازار به داد و ستدهای غیرنقدی بدانیم، در فاصله سال‌های ۱۳۷۸ تا ۱۳۸۸ بازار ایران بیشترین اعتماد را در دو سال ۱۳۸۲ و ۱۳۸۶ به خود جلب کرده است. تعداد چک‌های دست‌به‌دست شده، در سال ۸۲ (دوران خاتمی) حدود ۷۵ میلیون فقره و در سال ۸۶ نزدیک به ۸۰ میلیون فقره اعلام شده است.

اما با توجه به حجم نقدینگی و سطح معاملات، همین آمار ثابت می‌کند که ضریب اعتماد عمومی به معاملات غیرنقدی در سال ۸۲ بیشتر از سال ۸۶ بوده است. زیرا حجم نقدینگی و سطح معاملات در سال ۸۶ چندین برابر سال ۸۲ بود، اما تعداد چک‌ها تنها حدود ۶ درصد بیشتر بود.

در بخشی دیگر از گزارش بانک مرکزی، تعداد چک‌های برگشتی سال ۱۳۸۸ بیش از ۵ میلیون فقره و ارزش کل این اسناد ۲۳ هزار میلیارد تومان (حدود ۲۳ میلیارد دلار) اعلام شده است. این بدان معناست که هر چک برگشتی، به طور متوسط، ۴ میلیون و ۶۰۰ هزار تومان ارزش داشته است.

در حال حاضر، دهها هزار ایرانی به خاطر صدور چک‌های بی‌محل در زندان به سر می‌برند.

نکته مهم دیگر در گزارش بانک مرکزی این است که به رغم کاهش ۳۴ درصدی تعداد چک‌ها، مجموع مبلغ آن‌ها نسبت به سال قبل تنها ۷ درصد کمتر بوده است. این نکته حکایت از آن دارد که مبادله‌ها به وسیله چک، به ارقام بالا محدود شده است. کارشناسان اقتصادی، کاهش معاملات غیرنقدی را نشانه بی‌اعتمادی مردم به چشم‌انداز اقتصادی یک کشور می‌دانند.

بر پایه برآورد بانک مرکزی، در سال گذشته بیش از ۵ میلیون چک به ارزش تقریبی ۲۳ میلیارد دلار در بازار ایران برگشت خورده‌اند. چک‌های برگشتی، ده درصد مجموعه چک‌های دست‌به‌دست شده را تشکیل می‌دهند. گزارش بانک مرکزی همچنین نشان می‌دهد که در سال ۱۳۸۸ از تعداد چک‌های مبادله شده در بازار نیز، نسبت به سال پیش ۳۴ درصد کاسته شده است.

همین آمار ثابت می‌کند که ضریب اعتماد عمومی به معاملات غیرنقدی در سال ۸۲ بیشتر از سال ۸۶ بوده است. زیرا حجم نقدینگی و سطح معاملات در سال ۸۶ چندین برابر سال ۸۲ بود، اما تعداد چک‌ها تنها حدود ۶ درصد بیشتر بود

